

Νά ή ἐκκλησοῦλα, νά ή πηγή! Ζωομένες με κισοδ
δνὸ πέτρης εἶναι ή πόρτα της· πεντέξη σκαλοπάτια
φέρουνε σὸ νερὸ θαδιά... .

Καὶ κατεβήκαμε κ' οἱ δνὸ.Κ' εἶτανε μέσα μιὰ δροσίδα
κ' εἶτανε μέσα μιὰ εὐωδιά παράξερη χυμένη,
κ' εἶτανε σκοτεινὰ καὶ σιωπηλά,
κ' ἔμπαινε μόνο λίγο φῶς ἀπ' τὸν κισοδ δειλά,
κ' εἶτανε σὰ μιὰν ἐκκλησιά, πὸν λειτουργιὰ προσμένει.
Κ' ἐγὼ γονάτισα στὴν πέτρα τὴ θρεμένη,
τῆς πῆρα μες στὸ χέριατὸ κεφάλι,
καὶ τὴν ἐφίλησα σὸ στόμα.

Ποιέ μου καμιὰν ἄλλη
φορὰ δὲν τὴν ἐφίλησα, ποτέ μου ἀκόμα
καὶ τώρα—πῶς!—τῆς πῆρα μες στὰ χέρια τὸ κεφάλι
καὶ τὴν ἐφίλησα τρελά.

Γιατί; Γιατί... γιατί ἴταν ὅλα σιωπηλά,
γιατί ἔμπαινε λιγάκι φῶς ἀπ' τὸν κισοδ δειλά,
γιατί ἴταν μιὰ εὐωδιά παράξερη χυμένη,
καὶ μιὰ πηγή σὴν ἐκκλησιά, πὸν λειτουργιὰ προσμένει.

Εἶναι ή «Πηγή», μποροῦμε νὰ ποῦμε, τὸ ἀντι-
προσωπευτικὸ ποίημα τῆς τέχνης τοῦ Θεοδοῦλου
Σταύρου. Τῆς τέχνης αὐτῆς, πὸν με ὅλη τὴν ιδιαι-
τεία της μᾶς δίνει τὴν ἀντύπωση κάποιας ἐπιδρωσης
τῆς στιχογραφικῆς τοῦ Παλαμά. Ὁ ποιητὴς τῆς «Α-
σάκωνης ζωῆς», εἶν' ἐκεῖνος πὸν ἔφερε στὴν ποιη-
σὴ μας τὸ κανονικὸ καὶ σίγουρο μεταχειρισμὸ τοῦ
λεύτερου στίχου. Καὶ γιὰ τοῦτο ὁ στίχος αὐτὸς φέρ-
νει τὸ ἰδιαιτερο χρώμα καὶ θυμίζει τὰ γνωρίσματα
τῆς Μούσας του. Ἡ μίμηση, δὲν ἀργησε ν'
ἀρπάξει τὸ λεύτερο στίχο, καὶ με τὴν ἔλλειψη τῆς
γνώσης τῆς τέχνης, πὸν χαρακτηρίζει τοὺς πολλοὺς,
νὰ τονε γυμνώσει ἀπὸ τὸ ρυθμὸ καὶ ἀπὸ τὸ μέτρο καὶ
νὰ τὸν καταστήσει ὄχι μονάχα ἀγνώριστο, μὰ καὶ μιὰ
αἰτία τῆς ποιητικῆς εὐκολίας καὶ προχειρότητας. Καὶ
πῶς; Τὴν ὥρα ἴσα ἴσα πὸν ἡ δημοτικὴ μας γλώ-
σα, ἀπάνου στὰ πρῶτα χρόνια τῆς φιλολογικῆς της
καλλιέργειας, ἔπρεπε νὰ περάσει, νὰ δοκιμαστῆ καὶ
νὰ πολιτιστῆ με τὸν κανονικὸ μπιρημένο στίχο, νὰ
τροχιστῆ ἀπάνου του ἡ ἔκφραση καὶ νὰποχήσει τὴν
ἄξια δόναμή της. Δὲ θέλουμε, βέβαια, νὰποκλεισου-
με γενικὰ τὸ λεύτερο στίχο, ἀφοῦ μάλιστα νομίζου-
με πῶς ὅλο τὸ μέλλο εἶναι δικό του. Θέλουμε μόνο
νὰ τονίσουμε πῶς ὁ λεύτερος στίχος, εἶναι στίχος
μὲ κανόνα, καὶ πὸν δύσκολος σὸ μεταχειρισμὸ του
ἀπὸ τὸ συνηθισμένο, στίχος πὸν δείχνει ποιητικὴ ἐ-
ποχὴ προχωρημένη καὶ πολιτισμένη, ὅπως ἀκόμα
δὲν εἶναι ἡ δική μας. Κ' ἡ ἀπόδειξη νὰ τη. Ἡ ἐπίγνω-
ση τῆς τεχνικῆς τοῦ λεύτερου στίχου λείπει, καὶ γιὰ
τοῦτο βλέπουμε καὶ νεώτερος ἀκόμα νὰ τὸν μετα-
χειρίζονται, ἄμετρα καὶ ἀκανόνιστα, βρισκοντας ἔ-
τσι πῶς εὐκολία γιὰ τὴ διατύπωση τοῦ στοχασμοῦ
τους.

Ὁ Θεοσ. Σταύρου, εἶναι μιὰ ἐντυχιωμένη ἔξαι-
ρηση σιτὸς νεώτερος ποιητὴς μας. Προτιμᾷ, πολλές
φορὲς, τὸ λεύτερο στίχο, γιατί ξαίρει νὰ γυμνάζει
ἀπάνου σ' αὐτὸν τὴ δύναμή του. Ἐχει γνώση τῆς με-
τρικῆς καὶ τῆς σύνθεσός του. Ἐτσι μᾶς δίνει ἔν-
ἄξιο παράδειγμα μελέτης καὶ προσοχῆς. Στοιχεῖα,
πὸν μαζὶ με τὴν ψυχόρμητη ποιητικὴ διάθεση, τὴν
ἀληθινὴ του φωτιὰ καὶ τὸ φίνο αἴσθημα πὸν τονε
χαρακτηρίζει, φέρνουνε τοὺς στίχους του στὴν πρῶ-
τη γραμμὴ τῆς προσπάθειας, πὸν σημειώνεται ἀπὸ
τοὺς νεώτερος λυρικοὺς τῆς ἐποχῆς μας.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΜΗΔΕΝ ΑΓΑΝ

Ἑλλάδα, πλάσε με κατὰ τὴν εὐθυμία σου· χύνε
στὸ τοῦ μου τὴ διάφανη λαμπράδα τ' οὐρανοῦ σου,
καὶ δόσε ξανά στὴν ταραγμένη μου καρδιὰ τὴν ἀρ-
μονικὴ γαλήνη, πῶχει τὸ κοιμιόμενο σου τὸ κῆμα.

Μὴν ἀφίνεις μέσα μου τίποτε τραχί, σκληρὸ τί-
ποτε· στραγγάλισε ἀγάλια τὰναφύλλητὰ τοῦ πόνου,
καὶ ρόθμισε τίς φωνὲς τῆς λάνγης φιλενάδας, τῆς
χαρᾶς μου, σ' ἕνα τραγοῦδι ἄξιο τῆς ὁμορφιάς σου.

Κάμε νᾶναι οἱ πόθοι μου πὸν λαγαροὶ καὶ ἀπὸ τίς
θεϊκῆς σου ἀγούλες, καὶ δός τους τὸ σχῆμα τὸ σω-
στό, πῶχουν οἱ ραχοῦλες σου, δταν τὸ βράδι με λου-
λούδια τίς ροιτίζει.

Ἐἴτε προβάλει ὦρα στρουγγή, ἢ ὦρα γλυκειά, δό-
σε νὰ μένω ἀσάλευτος, καὶ σὴν ἔρθει ὁ Χάρος, νὰ
τὸν δεχτῶ με τὴν ἀταραξία τοῦ δέντρον τῆς Παλ-
λάδας.

ΠΙΕΡ ΜΠΩΝΤΡΥ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἐπιστολὴ στὸ Γ. Ξενοπούλο

Ὦχ! ἀφῆτη Γρηγοράκη,
κάθεσαι καὶ χολοσκάξεις
καὶ γιὰ τόσο πραγματικὴ
τὴν καρδιὰ σου μαραζιάξεις.
Δὲ σοῦ δώκαν τ' Ἀριστεῖο,
καὶ σὺ κάθεσαι καὶ κλαῖς·
μὰ, ὅπως ἔγινε, εἶν' ἀσπῆιο,
εἶναι τρύπιος τερεκῆς!
Κ' ἔπειτα, πῶς νὰ τὸ πάρεις;
συγγενεῦεις με Δροσίνη;
ἢ μὴν εἶσ' ἕνας Γρουπάρης,
ἢ Πολέμης; Τί νὰ γίνει!
Θέλεις, ἀλυσσοδεμένο,
νὰ σὲ λέν, Γρηγόρη, θέλεις;
Σὲ ἀσπάζομαι, καὶ μένω,

Μ. Γιαννάτος Ἀθηνέλλης

ΣΤΟΥΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΟΥΣ ΜΑΣ

Στὸ Παριζιάνικο περιοδικὸ « La vie des peuples »
θὰ δημοσιεύει ὁ Ψυχάρης ταχικὰ διβλοηροῖες,
γιὰ ὅσα διβλία τοῦ στέλλονται. Αὐτὸ, βέβαια,
θὰ ἀφελήσει σημαντικὰ τὴ φιλολογία μας, πὸν
μέσο τοῦ Ψυχάρη, θὰ γίνεῖ γνωστὴ στὴν Ἑὐρώ-
πη. Οἱ λογοτέχνες μας λοιπὸν καὶ ποιητὴς μας ἄς
στέλλουν τὰ διβλία τους στὴν ἀκόλουθη σύσταση!

Μr Jean Psichari
Sénat

Palais de Luxembourg
Paris